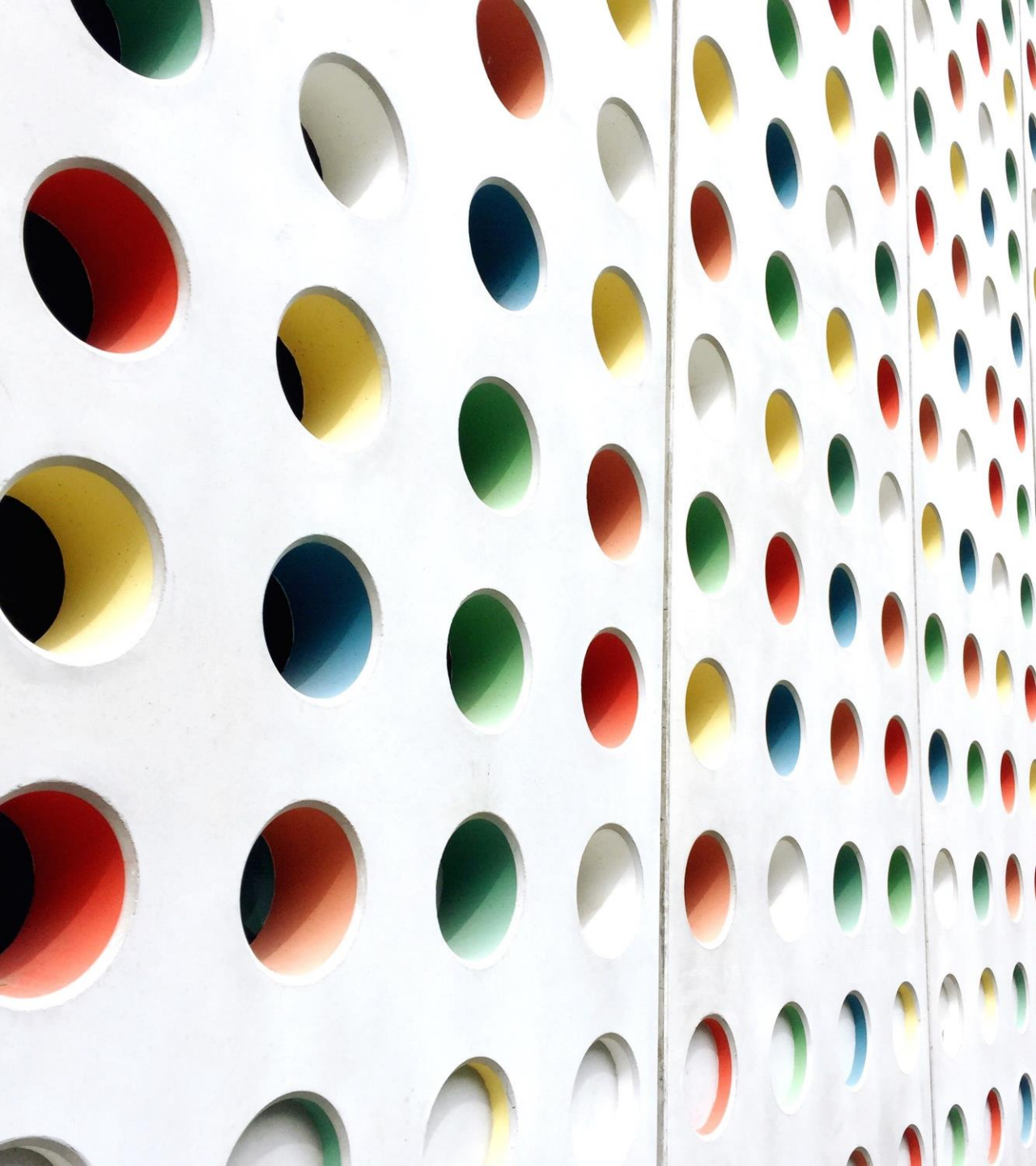

บทที่ ๑

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
การประกอบธุรกิจ

เนื้อหา

บทนำ

ความหมายของธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

ประโยชน์ของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจ

หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ

ปัจจัยพื้นฐานการประกอบธุรกิจ

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

แหล่งข้อมูลทางธุรกิจ

ปัญหาการดำเนินธุรกิจ

บทนำ

- ❑ ธุรกิจเป็นแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน
- ❑ ธุรกิจเป็นแหล่งที่ใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อการตอบสนองผู้บริโภค
- ❑ ธุรกิจแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้และภาษีอากร
- ❑ ปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจขึ้นอยู่กับความสามารถและความชำนาญ
- ❑ สิ่งสำคัญในการประกอบการธุรกิจ คือ วางรากฐาน นโยบายต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจ

บทบาทและความสำคัญของธุรกิจ

1. ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความก้าวหน้าและมั่นคง
2. ส่งผลให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
3. กระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
4. เป็นแรงผลักดันให้ประชาชนมีมาตรฐานการครองชีพดีขึ้น
5. ช่วยลดปัญหาทางด้านสังคมต่าง ๆ คือ ปัญหาเรื่อง การว่างงาน การเกิดอาชญากรรม ภาวะความเครียด

ความหมายของธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจ

ธุรกิจ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของบุคคล หรือ กลุ่มบุคคล ที่ร่วมกันในการดำเนินการผลิต การจำหน่ายสินค้าและบริการ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะได้รับผลตอบแทนหรือผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมนั้น

ธุรกิจ หมายถึง กระบวนการของกิจการทางเศรษฐกิจที่สัมพันธ์เป็น ระบบและ
อย่างต่อเนื่องในด้านการผลิต การซื้อขายแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับสินค้าและบริการ โดยมีจุดมุ่ง
หมายที่จะได้ผลกำไรหรือผลตอบแทนจากกิจกรรมนั้น

ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมใดที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้กำไร ถือว่าเป็นธุรกิจ เช่น บริษัท ห้างร้าน ตลอดจนรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ การดำเนินของรัฐ เช่น การสร้างถนนหนทาง โรงเรียน โรงพยาบาล และอื่น ๆ ไม่ถือว่าเป็นธุรกิจเพราะมิได้มีจุดมุ่งหมายด้านกำไร แต่เป็นการให้บริการแก่ประชาชนโดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความตั้งใจสรรหาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ มาดำเนินการผลิตสินค้าหรือบริการให้มีประสิทธิภาพที่สุด โดยอาศัยหลักการบริหารที่ดีการตัดสินใจจากข้อมูลหรือจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างรอบครอบ

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการโฆษณาด้วย

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการ ในทางเศรษฐศาสตร์

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการอาจจะเป็นหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือเอกชนเพียงคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิต และบริหารจัดการในกระบวนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้คือ กำไร หรือ ขาดทุน (ศรัณยู พรหมใจสา)

วัตถุประสงค์ของธุรกิจ

1. เพื่อความมั่นคงของกิจการ
2. เพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ
3. เพื่อผลประโยชน์หรือกำไร
4. เพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม

ประโยชน์ของธุรกิจ

1. เกิดกระบวนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์
2. ช่วยกระจายสินค้าจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค องค์กร
3. เกิดการจ้างงาน ธุรกิจช่วยลดปัญหาการว่างงานและปัญหาทางสังคม
4. ประชาชนมีมาตรฐานการครองชีพที่ดีขึ้น มีงานทำและมีรายได้จากองค์กรธุรกิจ

-
5. สร้างรายได้ให้กับรัฐ การเสียภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของธุรกิจ
 6. เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีเครื่องจักรที่ทันสมัยในการผลิตสินค้า
 7. ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ในประเทศ และต่างประเทศ
 8. สร้างรายได้เข้าประเทศมากขึ้น เศรษฐกิจของประเทศก็จะดีขึ้น

ประเภทของธุรกิจ

การแบ่งประเภทของธุรกิจตามลักษณะของกิจกรรมที่ธุรกิจดำเนินการ คือ

1. ธุรกิจภาคการเกษตร ได้แก่ ทำนา / ทำไร่ / ทำสวน / ทำป่าไม้ / ทำปศุสัตว์ ฯลฯ

2. ธุรกิจภาคอุตสาหกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ

2.1 อุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ใช้แรงงานในครอบครัว

2.2 อุตสาหกรรมโรงงาน ผู้ผลิตสินค้ามีโรงงาน มีเครื่องจักรในการผลิต

ผลิตจำนวนมาก มีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายนอก

3. ธุรกิจเหมืองแร่ เช่น การทำเหมืองแร่ชนิดต่าง ๆ การขุดเจาะถ่านหิน

4. ธุรกิจการพาณิชย์

❖ ธุรกิจที่ทำหน้าที่กระจายสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไปสู่ผู้บริโภค

❖ เช่น ธุรกิจพ่อค้าคนกลาง ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ตัวแทนจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

5. ธุรกิจการก่อสร้าง

❖ ธุรกิจที่ทำหน้าที่ในการนำวัสดุต่าง สร้างบ้าน อาคาร ถนน เขื่อน โรงพยาบาล ฯ

6. ธุรกิจการเงิน

- ❖ เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ธุรกิจอื่นทำงานได้คล่องตัวขึ้น
- ❖ เช่น ธุรกิจประเภทธนาคาร บริษัทประกันภัย สถาบันทางการเงิน ฯ

7. ธุรกิจให้บริการ

- ❖ เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายให้แก่ผู้บริโภค
- ❖ เช่น ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจการสื่อสาร ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ฯ

8. ธุรกิจอื่น ๆ

❖ เป็นธุรกิจที่นอกเหนือจากธุรกิจประเภท

❖ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจ อาชีพอิสระต่าง ๆ เช่น วิศวกร แพทย์ สถาปัตย์ ช่างฝีมือ
ประติมากรรม ฯลฯ

หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ

- ❑ ธุรกิจทุกประเภท มีหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค
- ❑ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับ ความพอใจสูงสุด เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด
- ❑ สามารถบำบัดความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างสมบูรณ์ เช่น
 - ❑ การผลิต
 - ❑ การจัดหาแหล่งเงินทุน
 - ❑ การจัดหาทรัพยากรมนุษย์
 - ❑ การบริหารการตลาด

การผลิต

- ❖ เป็นกิจกรรมในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือบริการ
- ❖ ทำให้ผู้บริโภค เกิดความพึงพอใจในการบริโภค
- ❖ ผู้ประกอบการ ต้องมีความรู้ในการผลิตเป็นอย่างดี
- ❖ ปัจจัยสำคัญผู้ประกอบการพิจารณา
 - ❖ การเลือกทำเลที่ตั้ง การวางแผนโรงงาน การออกแบบสินค้า การกำหนดตารางเวลาการผลิต และ การตรวจสอบสินค้า

การจัดหาเงินทุน

1. แหล่งเงินทุนภายใน (Internal Sources)

- ❖ เป็นเงินทุนที่ได้จากเจ้าของกิจการ
- ❖ เช่น เงินที่นำมาลงทุน และจากกำไรสะสม

2. แหล่งเงินทุนภายนอก (External Sources)

- ❖ เป็นเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินภายนอกกิจการ
- ❖ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ บรรษัทบริหาร ธุรกิจขนาดย่อย (บอย.) บริษัทประกันภัย เป็นต้น

การจัดหาทรัพยากรมนุษย์

- ☐ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องจัดหาบุคคลที่มีคุณภาพ และเหมาะสมกับตำแหน่งงาน
- ☐ ใช้หลักการ "จัดคนให้เหมาะกับงาน" (Put the right man in the right job)
- ☐ ผู้ประกอบธุรกิจต้องรักษาบุคลากรให้อยู่กับองค์กรตลอด
- ☐ หลักการจัดหาทรัพยากรมนุษย์
 - ☐ การวางแผนกำลังคน
 - ☐ การสรรหา
 - ☐ การคัดเลือก และการบรรจุ
 - ☐ การฝึกอบรม
 - ☐ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การบริหารการตลาด

- เป็นกระบวนการที่ทำให้สินค้าหรือบริการถึงมือผู้บริโภค
- สร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้บริโภค
- โดยใช้ กลยุทธ์การตลาด (Marketing mix) หรือเรียกว่า 4P's
 - ❖ ผลิตภัณฑ์ (Product)
 - ❖ ราคา (Price)
 - ❖ การจัดจำหน่าย (Place)
 - ❖ การส่งเสริมการตลาด (Promoting)

ปัจจัยพื้นฐานการประกอบธุรกิจ

□ ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจประกอบด้วย 4 ประการ ปรี่ที่เรียกว่า 4 M + 2M

❖ คน (Man)

❖ เงิน (Money)

❖ วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)

❖ วิธีปฏิบัติงาน (Method)

4 M + 2M

- คน (Man)
- เงิน (Money)
- วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)
- วิธีปฏิบัติงาน (Method)
- เครื่องจักรกล (Machine)
- การตลาด (Market)

6 M + 2M

- คน (Man)
- เงิน (Money)
- วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material)
- วิธีปฏิบัติงาน (Method)
- เครื่องจักรกล (Machine)
- การตลาด (Market)
- ขวัญและกำลังใจ (Morale)
- ข้อมูลข่าวสาร (Message)

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

- ❑ ธุรกิจเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม จึงไม่สามารถดำรงอยู่อย่างเป็นอิสระ
- ❑ ธุรกิจต้องตระหนักถึงปัจจัยแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น
- ❑ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบกับธุรกิจ ทางบวก หรือ ลบ
- ❑ สภาพแวดล้อมของธุรกิจอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ
 - ❖ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
 - ❖ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

- เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ภายในองค์กร ซึ่งองค์กรสามารถควบคุมได้
- ได้แก่ คน เครื่องจักรอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ เงินทุน ความรู้ ระบบต่าง ๆ

สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

- เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งไม่สามารถควบคุมได้
- เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อองค์กรเป็นอย่างมาก
 - ❖ สิ่งแวดล้อมการดำเนินงาน มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจ
 - ❖ เช่น ผู้นำหน่วยงานวัดดุจธูป คู่แข่งขัน ลูกค้า สมาคมการค้า
 - ❖ สิ่งแวดล้อมทั่วไป เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบในระยะยาว
 - ❖ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม และเทคโนโลยี

แหล่งข้อมูลทางธุรกิจ

- ❑ ข้อมูลทางธุรกิจมีความสำคัญต่อการการดำเนินธุรกิจ
- ❑ เช่น ข้อมูลด้านการผลิต การจำหน่าย การเงิน และการจัดการ ฯ
- ❑ การมีข้อมูลทางธุรกิจที่เพียงพอ จะช่วยในการตัดสินใจการวางแผน
- ❑ กำหนดยุทธวิธีในการประกอบการให้เป็นไปได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ เหนือกว่าคู่แข่ง

ประเภทข้อมูลทางธุรกิจ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

➤ ข้อมูลจากภายในกิจการ

- ข้อมูลจากฝ่ายงานต่าง ๆ
- ข้อมูลจากพนักงาน

➤ ข้อมูลภายนอกกิจการ

- ข้อมูลจากลูกค้า โดยการวิจัย สำรวจ สังเกตพฤติกรรม
- ข้อมูลจากตัวแทนจำหน่าย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
- ข้อมูลจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ตรง ในธุรกิจเรา
- ข้อมูลจากคู่แข่งชั้น ซึ่งอาจจะได้มาโดยใช้การสืบหา

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

- ข้อมูลจาก Internet ซึ่งในปัจจุบันมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจต่าง ๆ
- ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และวารสารต่าง ๆ
- ข้อมูลจากหน่วยงานของภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า
- ข้อมูลจากองค์กรธุรกิจต่าง ๆ เช่น หอการค้า สมาอุตสาหกรรม
- ข้อมูลจากผลงานวิจัย นักวิชาการ หรือหน่วยงานทำการวิจัย เพื่อเผยแพร่

ปัญหาการดำเนินธุรกิจ

1. ธุรกิจขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
2. ผู้ประกอบการขาดความรู้ด้านบัญชีและกฎหมาย
3. พนักงานในองค์กรขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน
4. ไม่มีเครือข่ายสังคมธุรกิจที่กว้างมากพอ
5. ขาดความน่าเชื่อถือเพราะไม่มีประสบการณ์
6. ปัญหาธุรกิจขาดทุน พบมากสำหรับธุรกิจเปิดใหม่

จบการบรรยาย

คำถามทบทวน

1. ให้แต่ละคนยกตัวอย่างธุรกิจมา 1 ธุรกิจ แล้วบอกประโยชน์ที่เกิดจากธุรกิจนั้น ๆ
2. ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้กับหน้าที่ในการประกอบธุรกิจ มาเป็นข้อ ๆ
3. ให้บอกข้อดีของการมีปัจจัยพื้นฐานการประกอบธุรกิจที่ดีและครบถ้วน
4. ให้แสดงความคิดเห็นว่า ถ้าการประกอบธุรกิจขาดความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อม ธุรกิจจะเป็นอย่างไรอธิบายมาให้เข้าใจ
5. ให้บอกประโยชน์ของแหล่งข้อมูลทางธุรกิจ มาเป็นข้อ ๆ พร้อมทั้งอธิบายให้เข้าใจ

เอกสารอ้างอิง

ศรัณยู พรหมใจสา. (2555). ความหมายและสำคัญของธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 2, 2559, จาก
<https://saranyoo06.wordpress.com>.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2556). ผู้ประกอบการ. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 2, 2559, จาก
<https://th.wikipedia.org/wiki/>.

วรติมา ชื่นใจ. (2557). ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 2, 2559, จาก <http://thitapha1122.blogspot.com/>.

Money Hub. (2559). ปัญหาที่พบในการเริ่มต้นทำธุรกิจ และแนวทางแก้ไข. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 20, 2559, จาก
<https://moneyhub.in.th/article/business-problem-2/>.